

Prof. dr. sc. Stanislav Sever

(Sveti Križ Začretje, 5. 2. 1935. – Zagreb, 8. 8. 2020.)

Prof. dr. sc. Stanislav Sever preminuo je nakon duge i teške bolesti 8. kolovoza 2020. u 86-oj godini života.

Prof. dr. sc. Stanislav Sever, inženjer drvne industrije i inženjer strojarstva, rođen je 1935. godine u Svetom Križu Začretju. Petu mušku gimnaziju u Zagrebu završio je 1954. godine. Diplomirao je 1959. godine na Poljoprivredno-šumarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, Drvnoindustrijski odjel, a 1965. na Strojarskom odjelu Strojarsko-brodograđevnoga fakulteta istoga Sveučilišta. Magistrirao je 1975. godine, a disertaciju »Istraživanje nekih eksploatacijskih parametara traktora kod privlačenja drva« obranio je 1980. na Šumarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Na Šumarskom je fakultetu počeo raditi 1960. kao asistent, a u mirovinu je otišao 2000. godine kao redoviti sveučilišni profesor. Na

Šumarskom je fakultetu obnašao dužnost predstojnika Katedre za strojarstvo te tajnika i predsjednika Savjeta Fakulteta.

Od 1997. do 1998. bio je pomoćnik ministra za poljoprivredu i šumarstvo i ravnatelj Uprave za šumarstvo i lovstvo.

Njegova pedagoška i nastavna djelatnost ponajprije je vezana uz rad na Šumarskom fakultetu u Zagrebu te se odnosi na gotovo sve tehničke predmete dodiplomske i poslijediplomske nastave. Pri tome je sudjelovao u uvođenju i osnivanju novih predmeta, metodskih jedinica, nastavnih sadržaja, mjernih vježbi.

Predavao je ili sudjelovao u nastavi iz predmeta Mehanizacija šumarstva s praktikumom, Nacrtna geometrija, Tehničko crtanje, Osnove strojarstva, Transport u drvnjoj industriji, Radni strojevi za drvo, Strojevi za transport i dizala, Rukovanje materijalom i dr. Deset je godina (1981–1990) bio gost profesor na Šumarskom fakultetu u Sarajevu te povremeno nastavnik suradnik na Agronomskom fakultetu u Zagrebu i Visokoj tehničkoj školi za sigurnost na radu pri Fakultetu strojarstva i brodogradnje. Uz to je, osim članstva u mnogim povjerenstvima diplomskih i magistarskih radova te disertacija, bio i mentor niza diplomskih, magistarskih i doktorskih radova.

U znanstvenom radu u području šumarskoga i drvnoindustrijskoga strojarstva utjecao je na ustroj, promicanje i prepoznavanje tehničke sastavnice kao dijela šumarskih znanosti.

Mehanizirano privlačenje drva, utjecaj šumarskih strojeva na tlo te istraživanja transportnih sredstva u drvnjoj industriji najznačajnije je područje njegova znanstvenoga rada. Također je važan njegov rad na uvođenju ergonomskih istraživanja pri uporabi šumarske mehanizacije i strojeva u drvnjoj industriji, stvaranju sustava tehničke propisnosti, normi i pravilnika za rad na siguran način. Značajan mu je bio doprinos u promicanju strukovnoga nazivlja.

Od preko 550 objavljenih ili izvedenih radova većina je rezultat mjerenja, vezana uz koji proizvodni ili razvojni zadatak u šumarstvu ili drvnjoj industriji.

Mnoge od objava otkrivale su nove znanstvene spoznaje koje su pridonosile svjetskomu znanju, što je utjecalo na dalje proučavanje ovih problema i u svjetskom šumarstvu i u Hrvatskoj, posebno na Šumarskom fakultetu u Zagrebu.

Sav je taj rad potvrđivao i vođenjem ili sudjelovanjem u mnogobrojnim projektima, istraživačkim zadacima, u eksperimentalnom razvoju.

Posebno se ističe njegovo zalaganje u prijenosu znanja, što je vidljivo kroz pretakanje spoznaja u nove generacije strojeva, zajednički rad s mnogim strukama i opredmećenje u novim proizvodima.

Jedan je od pokretača proizvodnje šumskih zglobnih traktora skidera u Hrvatskoj, a njegovo znanje i iskustvo i danas se koristi u konstrukciji novih modela šumskih strojeva za privlačenja drva.

Uz skrb o osnutku mnogih mjernih sastavnica potrebnih za utvrđivanje značajki strojeva i opreme u šumarstvu, brojnim objavama i neposrednim sudjelovanjem u prijenosu znanja u praksu, skrbio je posebno o raznim oblicima objava, o uređivanju časopisa, zbornika, monografija i sličnih tiskovina. Sudjelovao je i u radijskim i televizijskim emisijama o ovodobnim temama i motrištima na inženjerstvo i šumarsku proizvodnju u okviru cjelokupnih zbivanja u okolišu. Svoja je izlaganja držao, osim na materinskom jeziku, na engleskom, njemačkom i ruskom jeziku, kojima se služio u strukovnom sporazumjevanju.

Posebno treba istaknuti da je profesor Sever od 1990. do 2000. godine obnašao dužnost zamjenika koordinatora istraživačke grupe IUFRO D3 – 3.06.00 (Pridobivanje drva na nagnutim terenima) te bio član i sudjelovao u radu međunarodnih agencija i međunarodnih strukovnih organizacija: FAO (Organizacija UN-a za prehranu i poljoprivredu), ILO (Međunarodna organizacija rada), ECE (Ekonomska komisija UN-a za Europu), ISO (Međunarodna normacijska organizacija), The International Society for Terrain-Vehicle Systems itd.

Bio je redoviti član Akademije šumarskih znanosti, Akademije tehničkih znanosti Hrvatske, Hrvatskoga šumarskoga društva, Hrvatskoga mjeriteljskoga društva, Hrvatskoga strojarškoga i brodograđevnoga inženjerskoga saveza, Udruge za plastiku i gumu, Hrvatskoga društva za promicanje

zaštite ljudi u radnoj i životnoj okolini, Pokreta prijatelja prirode – »Lijepa naša«.

U Državnom zavodu za normizaciju i mjeriteljstvo isticao se u radu Tehničkoga odbora za nazivlje i Tehničkoga odbora za šumarske strojeve.

Osnivač je, te tehnički pa glavni urednik časopisa *Mehanizacija šumarstva*. Bio je član uredništva časopisa *Drvena industrija*, *Gozdarski vestnik*, *Mjeriteljski vjesnik*, *Rad i sigurnost*, *Metrolog*.

Bio je član Saborskoga odbora za dodjelu državne nagrade tehničke kulture Faust Vrančić te predstavnik Vlade RH u Upravnom odboru javnoga poduzeća "Hrvatske šume" od prosinca 1995. do lipnja 1998. godine, član nekoliko radnih grupa za donošenje prijedloga izmjena i dopuna odnosno novih hrvatskih zakona, jednokratni voditelj hrvatske delegacije na 3. ministarskoj konferenciji Zaštita šuma u Europi (Lisabon, 1998) te potpisnik u ime Hrvatske tzv. Lisabonske rezolucije i deklaracije. Bio je i predložnik za nagradu »Nikola Tesla« 1986. godine, a 1998. predsjednik Republike Hrvatske odikovao ga je Redom Danice hrvatske s likom Blaža Lorkovića za osobite zasluge u gospodarstvu.

Studenti i djelatnici Šumarskoga fakulteta pamtit će profesora Stanislava Severa kao mirna i susretljiva kolegu, koji je svoja velika znanja rado i nesebično dijelio sa studentima i suradnicima. Studenti su prepoznavali njegov kulturološki pristup u tehničkim disciplinama, posebno njegovo unošenje mjeriteljske i jezične sastavnice u sadržaje, zakonito iskazivanje spoznajnih rezultata i dr. Jednako je skrbio o napredovanju nasljednika, znanstvenih novaka, pa i mnogih demonstratora uključenih u nastavni i istraživački proces. Uvijek je nalazio slobodna vremena za mlade suradnike, prenoseći znanje, iskustvo, podučavajući nas znanstvenomu stilu pisanja i izražavanja.

Uza sav navedeni rad profesora su u slobodnom vremenu zaokupljali glazba (izvoditelj, voditelj, dirigent, aranžer za mnoge tamburaške sastave i orkestre) i šah (1956. prvak Zagrebačkoga šahovskoga kluba) te hrvatski jezik i povijest

Dragi Professore, neka ti je vječna slava i hvala.

Marijan Šušnjar